

SPRAVODAJKA

UNIVERZITY VETERINÁRSKEHO LEKÁRSTVA A FARMÁCIE V KOŠICIACH

júl-august 2014

číslo 4

ročník XLIII

Zasadnutie vedeckej rady

Zasadnutie Vedeckej rady Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach dňa 3. 7. 2014 otvoril a viedol jej predseda a rektor univerzity prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., podľa nasledovného programu:

1. Odovzdanie diplomov docenta
2. Inauguračná prednáška doc. MVDr. Alice Kočišovej, PhD.
3. Vymenúvacie (inauguračné) pokračovanie doc. MVDr. Alice Kočišovej, PhD.
4. Inauguračná prednáška doc. MVDr. Štefana Faixa, DrSc.
5. Vymenúvacie (inauguračné) pokračovanie doc. MVDr. Štefana Faixa, DrSc.
6. Návrh na menovanie za docentku MVDr. Evu Petrovovú, PhD.
7. Návrh komisii na štátne a rigorózne skúšky
8. Diskusia
9. Rôzne
10. Uznesenia VR

Vedecká rada schválila:

1. Návrh na menovanie:
 - a) doc. MVDr. Alice Kočišovej, PhD., za profesorku pre študijný odbor 6.3.7 infekčné a parazitárne choroby zvierat,
 - b) doc. MVDr. Štefana Faixa, DrSc., za profesora pre študijný odbor 6.3.6 veterinárne pôrodnictvo a gynekológia,
 - c) MVDr. Evy Petrovovej, PhD., za docentku pre študijný odbor 6.3.6 veterinárne pôrodnictvo a gynekológia.
2. Návrh na členov komisii pre štátne a rigorózne skúšky Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach.
3. Návrh na začatie habilitačného pokračovania RNDr. Beáty Holečkovej, PhD., v študijnom odbore 6.3.3 veterinárna morfológia a fyziológia.
4. Návrh na zmenu člena a oponenta habilitačného konania Ing. Tibora Maliara, PhD., v študijnom odbore 6.3.3 veterinárna morfológia a fyziológia nasledovne:
 - a) pôvodný návrh na člena komisie: doc. MVDr. Štefan Faix, PhD. – ÚFHZ SAV,
 - b) novonavrhovaný člen komisie: prof. MVDr. Pavol Dubinský, DrSc. – PÚ SAV.

Vedecká rada zobrala na vedomie:

1. Poďakovanie rektora členom vedeckej rady za ich účasť na promóciách absolventov univerzity ak. roka 2013/2014.
2. Pozvanie rektora na podujatia organizované v septembri 2014.

pokračovanie
na str. 2

INFORMÁCIE Z VEDENIA

1. 7. 2014

Informácie rektora o:

- účasti na stretnutí členov akademickej obce univerzity dňa 25. júna 2014 v súvislosti s ukončením funkčného obdobia Akademického senátu UVLF v Košiciach (2010 – 2014).

Informácie prorektora Legátha o:

- príprave prijímacieho konania na doktorandské štúdium na akademický rok 2014/2015.

7. 7. 2014

Informácie rektora o:

- zasadnutí AS UVLF v Košiciach konaného dňa 30. 6. 2014.

15. 7. 2014

Informácie rektora o:

- zasadnutí prijímacej komisie na doktorandské štúdium dňa 10. 7. 2014.

22. 7. 2014

Informácie rektora o:

- prijatí Františka Kašického, veľvyslanca Slovenskej republiky v Nórsku, na univerzite dňa 18. 7. 2014.

29. 7. 2014

Informácie prorektora Korima o:

- stretnutí s anketárkou agentúry TNS Slovakia, ktoré sa uskutočnilo dňa 25. 7. 2014 a bolo zamerané na otázky súvisiace s hodnotením kvality škôl vrátane vysokých škôl v SR.

19. 8. 2014

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- zasadnutí ubytovacej komisie a pridelení ubytovania študentom v ŠD podľa schválených kritérií,
- prijatí študentov všeobecného veterinárskeho lekárstva UVLF v Košiciach za členov medzinárodnej asociácie veterinárnych študentov IVSA na 63. kongrese IVSA v Indonézii a vytvorení skupiny IVSA Slovakia.

Informácie prorektora Legátha o:

- ponuke spolupráce pri rozšírení obsahu Web of Science – o časopis Folia veterinaria a iné vedecké monografie a články našich zamestnancov UVLF v Košiciach.

Zasadala Správna rada Školského poľnohospodárskeho podniku Zemplínska Teplica

Dňa 4. 7. 2014 sa na Školskom poľnohospodárskom podniku v Zemplínskej Teplici uskutočnilo zasadnutie Správnej rady ŠPP, n. o., Zemplínska Teplica s nasledovným programom:

1. Otvorenie
2. Prerokovanie a schvaľovanie Výročnej správy ŠPP, n. o., za rok 2013
3. Rôzne
4. Záver

Na rokovaní Správnej rady ŠPP, n. o., jej predseda doc. MVDr. Oskar Nagy, PhD., privítal členov Správnej a Dozornej rady ŠPP, rektora a členov vedenia UVLF v Košiciach, riaditeľa ŠPP Zemplínska Teplica a ostatných hostí. Riaditeľ ŠPP Ing. Seňko prezentoval hlavné aktivity ŠPP v roku 2013 a informoval o dosiahnutých výsledkoch. Zdôraznil aj v roku 2013 pokračujúce úsilie o zveľaďovanie podniku s dôrazom na významné aktivity pokračujúce v oblasti zabezpečovania požiadaviek na realizáciu praktických cvičení na hospodárskych dvoroch, ako aj v oblasti ubytovania, stravovania a zabezpečenia potrieb na ochranu a bezpečnosť pri práci, čo sa odrazilo aj v tom, že v roku 2013 nebol v podniku zaznamenaný žiadny pracovný úraz. Ďalej informoval o stave nákupu pôdy pre podnik, uviedol niektoré faktory a položky, ktoré prispeli k zvýšeniu nákladov podniku, zhodnotil stav podaných žiadostí na projekty v minulom období, stav zamestnanosti v podniku a vyzdvihol zlepšenie situácie s pohľadávkami. Významnou prioritou podniku boli a budú aj v ďalšom období práce na rekonštrukcii objektu ubytovacieho pavilónu B. Ing. Marek Ferko z ŠPP doplnil riaditeľa o informáciu ohľadom účtovnej závierky organizácie za rok 2013 a o správe audítora o overení súladu výročnej správy.

Následne v rámci prerokovania Výročnej správy ŠPP členovia správnej a dozornej rady, rektor a členovia vedenia UVLF uviedli niektoré pohľady na činnosť ŠPP v uplynulom roku. Kladne hodnotili možnosť realizácie výchovno-vzdelávacej činnosti na ŠPP pre študentov a pokračujúce aktivity podniku v rámci poskytovania služieb ako strategického subjektu pre realizáciu výkonu praktickej výučby študentov univerzity v oblasti klinických predmetov zameraných na hospodárske zvieratá, ako aj súvisiacich predmetov orientovaných na živočíšnu produkciu. Konštatovali, že podnik plní úlohy v oblasti zabezpečovania výučby aj z pohľadu

udržiavania potrebného stavu hospodárskych zvierat, pozitívne hodnotili realizáciu doplnkových činností podniku, vytváranie potrebných podmienok pre realizáciu požadovaného rozsahu výrobných praxí. Využitie finančnej dotácie pre podnik poskytnutej na základe zmluvy medzi UVLF a ŠPP hodnotili ako účelné a opodstatnené a zároveň ocenili celkovú dobrú spoluprácu ŠPP a UVLF. Celkovú ekonomiku z finančného hľadiska hodnotili pozitívne, konštatovali, že bol zaznamenaný nárast výnosov a zvýšenie nákladov nebolo neopodstatnené. Ocenili aj neustále aktivity v oblasti starostlivosti o bezpečnosť pracovníkov pri práci. Uviedli niektoré organizačné zmeny plánované v budúcnosti v súvislosti s realizáciou výrobných praxí študentov 1. ročníka na ŠPP. Zdôraznili aj význam ŠPP pre zabezpečovanie praktickej výučby študentov a potrebu pokračovania v jeho zveľaďovaní a plánovania materiálno-technického riešenia a využitia neukončených objektov v zámere vytvorenia rehabilitačného zariadenia a jeho využitia aj pre novovytvorený študijný program vzťah človek – zviera a jeho využitie v canisterapii a hipoterapii. Vyzdvihli sa aktivity v oblasti dokupovania poľnohospodárskej pôdy a konštatovalo sa, že treba v nich pokračovať na zabezpečenie ďalšieho rozvoja ŠPP. Navrhlo sa zváženie možnosti rozšírenia priameho predaja mlieka realizovaného podnikom už niekoľko rokov aj o priamy predaj mäsa a vedenie podniku bolo vyzvané na pokračovanie v aktivitách na hľadanie zdrojov získavania financií pre podnik. Boli navrhnuté aj niektoré ďalšie možnosti v oblasti riešenia zdravotnej problematiky dojníc aj s ohľadom ich využitia pre praktickú výučbu.

Správna rada ŠPP po ukončení prerokovania Výročnej správy ŠPP, n. o., za rok 2013 prijala rozhodnutie o schválení:

1. Výročnej správy ŠPP za rok 2013
2. Ročnej účtovnej závierky ŠPP za rok 2013 overenej audítorm
3. Použitia kladného hospodárskeho výsledku na tvorbu osobitného fondu organizácie za účelom jeho využitia pri zabezpečovaní verejnoprospešných prác a na financovanie investičných aktivít.

doc. MVDr. Oskar Nagy, PhD.

*prorektor pre klinickú činnosť a styk s praxou
a predseda SR ŠPP, n. o.*

*pokračovanie
zo str. 1*

INFORMÁCIE Z VEDENIA

Informácie prorektora Nagya o:

- výkone klinickej činnosti na klinikách počas dovolenkového obdobia a ukončení dočasnej zmeny prevádzky ambulantnej klinickej činnosti na klinike malých zvierat počas letného dovolenkového obdobia,
- priebežnej realizácii požiadaviek klinických pracovísk prevádzkujúcich program ProVet poskytovateľom technickej podpory a prevádzkovania systému ProVet.

26. 8. 2014

Informácie prorektora Korima o:

- ukončení riešenia projektu UVLF v Košiciach zvyšuje kvalitu svojho vzdelávania.

Blahoželáme jubilantom

RNDr. Jarmila Harvanová, PhD.

Mgr. Miroslav Smrčo

Mgr. Oľga Dvorská

Anton Telepčák

doc. Ing. Jarmila Eftimová, CSc.

prof. MVDr. Mária Levkutová, PhD.

MVDr. Elena Piešová, PhD.

prof. Ing. Ján Bláhovec, CSc.

Promócie absolventov akademického roku 2013/14

Promócie absolventov sú jednou z najdôležitejších akademických udalostí v živote vysokej školy a vyvrcholením akademického roka. Tomuto tradičnému akademickému aktu slávnostného udelenia vysokoškolskej hodnosti predchádza sľub absolventov, ktorý ich zaväzuje vykonávať svoju profesiu zodpovedne v súlade so základnými etickými princípmi ako aj k tomu, aby si uchovali vo svojej pamäti svoju alma mater. Priebeh a organizácia promócií sa riadi presným scenárom, ktorého cieľom je to, aby si absolventi a ich hostia uvedomili význam tejto slávnosti a spomínali na ňu ako na jednu z najväznejších chvíľ svojho života. Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach organizuje promócie svojich absolventov v prekrásnom historickom prostredí Štátneho divadla v Košiciach. Promócie absolventov akademického roku 2013/2014 sa konali v dňoch 26. a 27. júna 2014 za účasti akademických funkcionárov a členov vedeckej rady našej univerzity, ako aj zástupcov košických univerzít, prezidenta KVL SR a ďalších významných hostí. V ostatných rokoch sa promócie vyznačovali tým, že boli v niečom prvé. Prvé promócie kynológov, prvé promócie farmaceutov, prvé promócie absolventov spoločného študijného programu náuka o živočíchoch. Tohtoročné promócie boli výnimočné počtom absolventov, ktorých bolo spolu 272 a boli promovani v piatich promočných aktoch v dvoch dňoch.

V študijnom programe všeobecné veterinárske lekárstvo bol titul doktor veterinárskeho lekárstva slávnostne udelený 66 absolventom a v študijnom programe hygiena potravín 19 absolventom. V študijnom programe farmácia bol titul magister udelený 105 absolventom, z ktorých jedna absolventka ukončila štúdium s vyznamenaním. V študijnom

programe trh a kvalita potravín bolo promovanych 17 a dve absolventky ukončili štúdium s vyznamenaním. V bakalárskych študijných programoch ukončilo štúdium spolu 65 absolventov. V študijnom programe kynológia v dennej forme bolo slávnostne promovanych 22 absolventov, v externej forme 22 absolventov. V študijnom programe bezpečnosť krmív a potravín v dennej forme promovalo 15 absolventov a v externej forme promovali 6 absolventi. Cenou rektora za vynikajúce výsledky počas štúdia boli ocenené dve študentky študijného programu trh a kvalita potravín. V študijnom programe general veterinary medicine v anglickom jazyku bolo promovanych 24 študentov, pričom 1 študentka ukončila štúdium s vyznamenaním a získala Cenu rektora za vynikajúce študijné výsledky. Po druhýkrát v histórii univerzity sme promovali ďalších 21 absolventov spoločného študijného programu animal science (náuka o živočíchoch), ktorý získali titul bakalár (Joint bachelor degree). Traja z nich ukončili štúdium s vyznamenaním a jeden získal aj Cenu rektora. Promócií sa zúčastnili zástupcovia partnerskej University of Nordland v Bodø – prorektorka prof. Grete Lysfjord a dekan fakulty Biosciences and Aquaculture Dr. Reid Hole. Výnimočnú atmosféru promócií umocnili nórski študenti, ktorí si na túto príležitosť obliekli slávnostné národné kroje.

Veríme, že i tieto promócie sa dôstojne zapíšu do histórie univerzity ako aj do pamäti jej absolventov. Všetkým im prajeme úspešný štart do ich pracovného života a primerané uplatnenie sa na trhu práce.

prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD.
prorektorka pre výchovno-vzdelávaciu činnosť

Emeritný prof. MVDr. Štefan Švrček, PhD., jubiluje

Dlhoročný vysokoškolský pedagóg a vedec prof. MVDr. Štefan Švrček, PhD., oslávil 15. augusta 2014 svoje 80-te narodeniny.

Prof. Švrček sa narodil v Seredi, kde získal základné vzdelanie. Po maturite na Poľnohospodárskej technickej škole v Rakoviciach pri Piešťanoch v roku 1953 pokračoval v štúdiu na Vysokej škole veterinárskej v Košiciach. Po ukončení prvého ročníka ako výborný študent získal štipendium pre štúdium veterinárskeho lekárstva na prestížnej Moskovskej veterinárskej akadémii, Fakulte všeobecného veterinárskeho lekárstva, ktoré absolvoval a ukončil s červeným diplomom v roku 1959.

Už počas štúdia sa zaujímal o oblasť epizootológie a infekčných chorôb zvierat, v roku 1959 nastúpil ako asistent na Katedru epizootológie vtedajšej VŠV v Košiciach, kde pôsobil až do svojho odchodu do dôchodku. Témou jeho kandidátskej dizertačnej práce bolo Štúdium aviárnej tuberkulózy, ktorá v tom období bola vážnym epizootologickým problémom v chovoch hospodárskych zvierat.

V roku 1966 bolo zriadené rabiologické laboratórium na katedre infekčných chorôb a tropickej veterinárskej medicíny, ktorého zakladateľom a vedením bol poverený práve prof. Švrček. Vedúcim rabiologického laboratória, resp. laboratória pre výskum besnoty, neskôr Združeného rabiologického laboratória ÚEVM a VŠV bol až do jeho odchodu na dôchodok. Štúdiu besnoty sa prof. Švrček venoval celý svoj aktívny pracovný život.

V roku 1976 sa prof. Švrček habilitoval vo vednom odbore epizootológia a zoohygiena; témou jeho habilitačnej práce bola Patogenéza a imunoprofylaxia besnoty. V roku 1991 bol menovaný profesorom pre vedný odbor infekčné a invázne choroby a v roku 2005 bol menovaný emeritným profesorom UVLF v Košiciach.

Prof. Švrček bol dlhoročným vedúcim oddelenia infektológie a tiež vedúcim katedry infektológie a tropickej veterinárskej medicíny. Významné bolo jeho pôsobenie vo funkcii vedúceho Referenčného centra pre besnotu Komisie vlády SR pre zoonózy, Medzinárodného RVHP referenčného centra pre besnotu a tiež Národného referenčného pracoviska pre besnotu ŠVPS SR; desať rokov bol predsedom epizootologickej komisie ŠVS SR.

Pedagogickú prax vo výučbe predmetu všeobecná a špeciálna epizootológia vykonával viac ako 40 rokov; bol vedúcim študijného predmetu epizootológia a infekčné choroby zvierat; garantom odborových komisií pre udeľovanie vedeckých hodností, členom vedeckej rady, kolégia rektora, dlhoročným predsedom komisií štátnych skúšok pre ŠP VVL a HP na UVLF v Košiciach. Obzvlášť záslužná je jeho práca na úseku vedeckej výchovy, pod jeho vedením bolo obhájených viacero dizertačných prác, z jeho priamych spolupracovníkov vzišlo niekoľko kandidátov vied a docentov. Mimoriadnu pozornosť venoval prof. Švrček rozvoju vlastnej vednej disciplíny a tiež vypracúvaniu dlhodobých prognóz a koncepcií, ktoré prezentoval na fórach odboru, resp. zasadnutí pléna Slovenskej akadémie poľnohospodárskych vied, ktorej bol dlhoročným členom.

Je autorom a spoluautorom dvoch desiatok vysokoškolských učebníc, knižných a vedeckých monografií, mnohých vedeckých a odborných článkov publikovaných doma a v zahraničí. Zvlášť je potrebné vyzdvihnúť dvojdielnu monografiu Infekčné choroby zvierat I a II, zhrňujúcu bakteriálne, mykotické, vírusové a prionové choroby zvierat. Jeho tvorivá vedecká a pedagogická činnosť bola nadčasová, ved

aj dnes majú jeho vedecké a odborné práce patričný ohlas, o čom svedčia početné citácie v zahraničných a domácich monografiách a vedeckých časopisoch.

Popri pedagogickej činnosti sa jubilant intenzívne a zaoberane venoval vedeckej činnosti. Pracoval predovšetkým v problematike zoonóz, zvlášť mykobakteriéz, besnoty a ďalších lyssavírusových chorôb. Okrem toho sa venoval aktuálnym otázkam všeobecnej epizootológie, klinickej imunológie a tiež špeciálnej epizootológie. Je potrebné vyzdvihnúť jeho nezastupiteľné miesto pri riešení problémov papilomatózy hovädzieho dobytku vo vybraných chovoch a tiež hemoragickej vírusovej chorobe králikov. Prof. Švrček viedol kolektív spolupracovníkov, ktorí pripravili a otestovali inaktivovanú olejovú vakcínu proti hemoragickej chorobe králikov (patent č. 275785 udelený 20. 12. 1991), ktorá sa úspešne vyrába dodnes.

Významné výsledky dosiahol prof. Švrček predovšetkým v oblasti zdokonalenia imunoprofylaxie besnoty volnežijúcich, domácich a hospodárskych zvierat.

Prof. Švrček bol kľúčovou osobnosťou prípravy a terénneho vykonávania orálnej antirabickej vakcinácie líšok hrdzavých na území Slovenskej republiky ako jedinej možnej a efektívnej metódy celoplošnej eliminácie líškej besnoty na území Slovenska. Bol vedúcim autorského kolektívu, ktorý pripravil prvú orálnu antirabicкую vakcínu, ktorá sa začala používať v terénnych podmienkach na území Slovenskej republiky pod komerčným názvom KAMARK. Práve prof. Švrček detailne vypracoval koncepciu a metodické pokyny pre vykonávanie celoplošnej orálnej antirabickej vakcinácie líšok hrdzavých na Slovensku, ako aj metodické postupy pre kontrolu ekologickej neškodnosti a epizootologickej efektívnosti orálnej antirabickej vakcíny.

V rámci vedecko-výskumnej práce bol zodpovedným riešiteľom a spoluriešiteľom mnohých záverečných správ, vedeckých projektov, grantov, zlepšovacích návrhov a patentov. Aktívne sa podieľal na riešení úloh štátneho plánu výskumu ako zodpovedný riešiteľ a tiež koordinátor výskumných programov. Ním vedené pracovisko okrem riešenia výskumných a vývojových úloh aktívne spolupracovalo s praxou, s veterinárnymi a zdravotníckymi inštitúciami, osobitne v oblasti laboratórnej diagnostiky besnoty, vykonávania nadstavbových vyšetrení, konzultačnou a tiež priamou zásahovou činnosťou.

O tom, že jubilant vždy patril medzi aktívnych, zanietenejších a cielavedomých pracovníkov, svedčí aj fakt, že ako dôchodca pripravil a obhájil významný APVT projekt Zdokonalenie imunoprofylaxie besnoty a ďalších aktuálnych lyssavírusových chorôb domácich a hospodárskych zvierat. Prof. Švrček je známy svojou pracovitosťou, brilantnou pamäťou, svojráznym humorom a životným optimizmom. Snáď najlepšie ho charakterizoval Ščerbak vo svojej knižke Besnota: „Je to rabiológ nevelkého veku, veselý, s tajnostkárskym úsmevom.“

Jubilanta prof. Švrčka poznáme dlhé roky ako človeka priameho, zásadového, priateľského a ochotného vždy poradiť a pomôcť. Aj v súčasnosti je vysoko hodnotený jeho vedecko-pedagogické pôsobenie na UVLF v Košiciach a tiež v odborných veterinárskych kruhoch doma aj v zahraničí. Prof. Švrčkovi prajeme pevné zdravie, pohodu v rodinnom kruhu, veľa síl a elánu do ďalších rokov života.

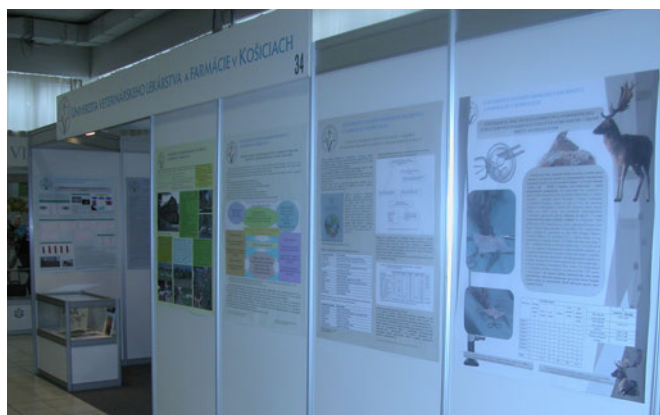
*Za kolektív katedry epizootológie a parazitológie
doc. MVDr. A. Ondrejková, PhD.*

Univerzita na poľnohospodárskej výstave AGROKOMPLEX 2014

Medzinárodná poľnohospodárska a potravinárska výstava Agrokomples vstúpila v roku 2014 do svojho 41. ročníka. Medzi viac ako 450 vystavujúcimi subjektmi aj v tomto roku mala výstavný priestor Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Počas štyroch dní výstavy od 21. do 24. 8. 2014 sa prezentovali firmy, organizácie, ústavy, školy, poľnohospodárske podniky a väčší i menší producenti zo Slovenska, Česka, Maďarska, Poľska, Rakúska a Slovinska. V rámci výstavy Agrokomples sa uskutočnila aj výstava Obnoviteľné zdroje energie, 12. ročník výstavy Regióny Slovenska, 21. medzinárodná družstevná výstava spotrebného a potravinárskeho tovaru Coopexpo, kontraktáčno-predajná výstava malých a stredných podnikateľov „Živnostenské trhy“ a tradičná Národná výstava hospodárskych zvierat.

Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach mala svoj výstavný stánok v pavilóne M1 spolu so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre, výskumnými ústavmi SAV, rezortnými poľnohospodárskymi výskumnými ústavmi zastrešenými Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom, expozíciou Ministerstva pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja SR, ÚKSÚP-om, chovateľskými a pestovateľskými zväzmi a ďalšími producentmi slovenských výrobkov so značkou kvality. V našej expozícii bola predstavená univerzita a jej účelové zariadenia. Pracoviská univerzity posterovou formou propagovali výsledky svojej vedecko-výskumnej činnosti. Ústav fyziológie, ústav chovu zvierat, klinika ošípaných, ústav mikrobiológie a gnotobiológie, ústav parazitológie, katedra životného prostredia veterinárskej legislatívy a ekonomiky, katedra hygieny a technológie potravín, klinika koní a klinika prežúvavcov ponúkli na prezentáciu postery s tematickým zameraním - Vplyv skrmovania kyslomliečnych baktérií a omega-3 mastných kyselín na prebiehajúcu infekciu u prasiat, Druhá diverzita komárov v urbánnom a suburbánnom prostredí, Zoohygiena - nevyhnutná podmienka v chove hydiny, Slúžia mobilné telefóny len na prenos informácií?, Význam a potreba prevencie mykóz a rezíduí fungicídov pri oživení chovov hospodárskych zvierat, Legislatívne požiadavky pre zaručenie tradičnú špecialitu „Spišské párky“ verus realita, Zmeny vybraných metabolických parametrov po aplikácii probiotík, Bakteriálne exopolysacharidy môžu zvyšovať funkčnosť probiotík, Produkcia organických kyselín vaginálnymi laktobacilmi, Redukcia výskytu Staphylococcus spp. vo vzorkách mlieka pri uplatňovaní protimastitídnych metód v chove kráv, Porovnanie aktivity sérových enzýmov u ošípaných, Fertilizácia, zisk a kvalita embryí po laparoskopickú intrauterinnej inseminácii čerstvým semenom pri výkone Moet u danieľej zveri, Entomologický prieskum fauny pakomárikov z rodu Culicoides na farme z juhovýchodného Slovenska, Úžitkové a reprodukčné ukazovatele plemena ošípaných Biela ušľachtilá vo vybranom šľachtiteľskom chove, Vplyv suplementácie selénu a vitamínu E na antioxidačný status poštových holubov, Monitoring ťažkých kovov a sledovanie zdravotného stavu bahní v oblasti stredného Spiša, Distribúcia laktátdehydrogenázy v tkanivách ošípaných a aplikácia získaných poznatkov vo veterinárnej medicíne, Vplyv ochorení paznechtov na výskyt mastitíd u dojníc a Príčiny krívania dojníc.

V rámci výstavy bola zabezpečená prezentácia edičnej činnosti UVLF v Košiciach predstavením nových titulov spojená aj s predajom. Počet návštev a návštevníkov v našom stánku v porovnaní s predchádzajúcim rokom bol na vyššej úrovni. Navštívili nás akademickí funkcionári a pracovníci

viacerých univerzít (SPU Nitra, Mendelova univerzita Brno, UVLF v Košiciach), vedúci pracovníci výskumných ústavov (NPPC Nitra, VÚŽV Nitra, Výskumný ústav potravinársky Bratislava, Výskumný ústav agroekológie Michalovce, ústav SAV), ústredný riaditeľ ŠVPS i prezident KVL SR. Početné boli aj návštevy starších i mladších kolegov veterinárov zo štátnej aj privátnej sféry, riadiacich pracovníkov poľnohospodárskych podnikov, chovateľských zväzov a ďalšia odborná verejnosť. Oproti minulým rokom sa výrazne zvýšil počet návštevníkov zaujímajúcich sa o štúdium na našej univerzite, predovšetkým v ŠP všeobecné veterinárske lekárstvo. Tak ako po minulé roky boli návštevníkom našej expozície v rámci pohostenia ponúkané aj čerstvé mliečne produkty vyrobené z mlieka nadojeného od vystavovaných dojníc a oviec.

Výstava AGROKOMPLEX 2014 si udržala minuloročnú úroveň v počte vystavovateľov i návštevníkov. Nadýchnutím sa k návratu bývalej slávy etabluje sa ako tradičná súčasť agrosektora. Jej existencia a potreba už nie je spochybňovaná, čo bolo deklarované aj vo vystúpeniach ústavných činiteľov na slávnostnom zahájení. Nosnou témou posledných výstav bola problematika dostatočnej produkcie kvalitných potravín pre nášho konzumenta a zvyšovanie sebestačnosti. Tento tematický okruh by mal byť výraznejšie prezentovaný aj v budúcnosti na nasledujúcich výstavách AGROKOMPLEX-u, kde by Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach ako edukačno-vedecká inštitúcia produkujúca odborníkov a výstupy výskumu smerujúce do poľnohospodárskej praxe nemala chýbať.

doc. MVDr. Nad'Pavel, PhD.
garant výstavy UVLF Košice

Výstava fotografií Š. Vilčeka Galapágy – raj na rovníku tentoraz v Slovenskom technickom múzeu

pokračovanie na str. 8

S fotografiami Štefana Vilčeka zachytávajúcej flóru a faunu Galapág sme sa na našej univerzite stretli už na jeseň minulého roku vo vstupných priestoroch pavilónu chémie, kde si ju mohli pozrieť zamestnanci, študenti a návštevníci univerzity. Vernisážou dňa 10. júla 2014 v Slovenskom technickom múzeu sa otvorila výstava týchto fotografií aj pre širokú verejnosť mesta Košice či turistov, ktorí priamo z Hlavnej ulice mohli až do 15. augusta vstúpiť na prehliadku

Biofyzikálne konferencie v roku 2014

Otvorenie VI. slovenského biofyzikálneho sympózia v Martine. Úvítací prejav má dekan JLF UK prof. MUDr. Ján Danko, CSc. Vľavo je prof. MUDr. Ján Jakuš, DrSc., prednosta Ústavu lekárskej biofyziky, vpravo prof. RNDr. Tibor Hianik, DrSc., predseda SKBS

Rok 2014 bol výnimočne bohatý na konferencie týkajúce sa interdisciplinárneho vedného odboru biofyzika, ktorý sa snažíme rozvíjať aj na našej univerzite a súčasne implementovať nové poznatky z tejto oblasti do pedagogickej činnosti.

V marci sa konalo VI. slovenské biofyzikálne sympóziu, ktoré je základnou prezentačnou udalosťou Slovenskej biofyzikálnej spoločnosti (SKBS) a organizuje sa každé dva roky alternujúc s medzinárodnou konferenciou *Štruktúra a stabilita makromolekúl*, ktorú usporadúva Biofyzikálny ústav SAV v Košiciach. Je zaujímavé, že samotná SKBS bola založená v roku 2002 košickými biofyzikmi z PF UPJŠ, UVLF a SAV a prvé sympózia sa konali v Herľanoch. V roku 2008 Košice odovzdali štafetu Bratislave a tohtoročné sympóziu organizovala Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine.

Úvítací prejav má dekan JLF UK prof. MUDr. Ján Danko, CSc. Vľavo je prof. MUDr. Ján Jakuš, DrSc., prednosta Ústavu lekárskej biofyziky, vpravo prof. RNDr. Tibor Hianik, DrSc., predseda SKBS

Už tradične býva na takýchto konferenciách schôdza spoločnosti, ktorá tentoraz na návrh Ing. Ivana Záhradníka, CSc., z Ústavu molekulárnej fyziológie a genetiky SAV v Bratislave prijala zaujímavé uznesenie o zriadení pedagogickej sekcie pri SKBS. Bezprostrednou príčinou tohto návrhu bolo predstavenie Ústavu biofyziky ako pedagogického garanta pre inovačný proces v oblasti biofyziky na Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Doteraz bolo sympóziu zamerané výlučne na vedecké príspevky, nakoľko veľa členov spoločnosti je z akadémie vied.

V apríli 2014 sa konal *Festival fyziky – Tvorivý učiteľ fyziky*, ktorý už tradične organizuje Fyzikálny ústav SAV v Bratislave a Slovenská fyzikálna spoločnosť (SFS), a je zameraný na učiteľov fyziky v snahe podporiť ich tvorivý potenciál vo vymýšľaní nových experimentov zaujímavých pre študentov na všetkých úrovniach škôl. V odbornej skupine Biofyzika a lekárska biofyzika bola prednesená prednáška o ultrazvu-

Dr. Dalibor Krupa, CSc., z FÚ SAV – dlhoročný organizátor a tajomník SFS pri otvorení festivalu

kových diagnostických metódach v biofyzikálnom praktiku na UVLF v Košiciach.

V máji v Demänovskej doline prebiehala už XXXVII. konferencia *Dni lekárskej biofyziky*, ktorá je dnes už medzinárodnou konferenciou, keďže jej počiatky siahajú do čias existencie bývalého Československa. Konferencia združuje všetkých 10 lekárskech fakúlt na území Čiech, Moravy a Slovenska, ktoré sa striedajú v organizácii každoročných stretnutí. Samozrejme, účastníkmi môžu byť aj pracovníci z vedeckých ústavov, z farmaceutických fakúlt a veterinárskych univerzít. Táto dobrá tradícia umožňuje vymieňať si skúsenosti s poprednými odborníkmi v lekárskej biofyzike ako aj v iných odvetviach biofyziky. Tohto roku konferenciu organizoval Ústav lekárskej a klinickej biofyziky LF UPJŠ v Košiciach pod vedením prednostu ústavu doc. RNDr. Jána Saba, PhD., mim. prof. Na konferencii sa dáva veľký dôraz na prezentácie doktorandov, taktiež prebieha súťaž o ich najlepšie príspevky.

Vyvrcholením našich konferenčných aktivít bola aktívna účasť na medzinárodnej konferencii *6th International conference on Education and New Learning Technologies 2014* (EDULEARN14) v Barcelone. Na rozdiel od predchádzajúcich konferencií táto bola vyslovene zameraná na vzdelávanie a moderné technológie využívané v pedagogickom procese. Zúčastnilo sa jej vyše 600 účastníkov z celého sveta a prednášky a postery prebiehali vo viacerých sekciách. Naša univerzita bola reprezentovaná prednáškou *Innovations in Medical Biophysical Education at University of Veterinary Medicine & Pharmacy in Košice, Slovakia*, venovanou pani prof. Ing. O. Ondrašovičovej, CSc., ktorá mala značný ohlas u poslucháčov.

Záverom treba dodať, že náš ústav sa aktívne zúčastnil na všetkých spomínaných konferenciách prostredníctvom vedeckých a prehľadových prednášok, v ktorých bola reprezentovaná okrem ústavu aj naša univerzita. Podieľali sme sa čiastočne aj na organizácii väčšiny konferencií, či už ako člen poroty na hodnotenie doktorandských prác alebo ako predsedajúci jednotlivých sekcií. Treba len dúfať, že aj v budúcnosti bude vôľa organizovať konferencie v našom odbore, ktorý je síce ešte pomerne mladý, ale východoslovenská komunita biofyzikov má dôstojné zastúpenie v česko-slovenskom priestore.

doc. RNDr. Jana Staničová, PhD.

ústav biofyziky

Prednáška na EDULEARN14 v Barcelone

Nový docent – doc. MVDr. Mangesh Bhide, PhD.

Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach má ďalšieho docenta, ktorého menovala vedecká rada univerzity na svojom zasadnutí 3. júla 2014.

Doc. Bhide ako „team leader“ od roku 2007 úspešne rozširuje svoje vedecké poznatky a myšlienky medzi svojich doktorandov a kolegov, motivuje ich vo vedeckej práci a pri dosahovaní vedecko-výskumných cieľov na poli molekulárnej proteomiky. Výskum doc. Bhideho je zameraný na odhalenie proteomických aspektov neuroinvazívnosti patogénov na modeli *Borrelia* a *Francisella*. Detekcia proteín-proteín interakcie počas prechodu týchto patogénov cez hematocelulárnu bariéru do centrálného nervového systému má globálny význam pri vývoji potenciálnych liekov proti neuroinvazívnym chorobám.

Počas uplynulých rokov doc. Bhide a jeho vysoko motivovaný tím úspešne vybudovali a transformovali Laboratórium biomedicínskej mikrobiológie a imunológie UVLF v Košiciach (LBMI) na vedecky sofistikované pracovisko, ktoré patrí k vedúcim vedeckým laboratóriám nielen v Košiciach, za čo vďačí svojej infraštruktúre, unikátnemu prístrojovému vybaveniu, ale hlavne úrovni „know-how“.

Vedecká kariéra doc. Bhideho začala v roku 1999, kedy bol prijatý ako mladý vedecký pracovník do tímu rádiobiológie výskumného centra Bhaba Atomic research center v Bombaji, India. Prvým významným míľnikom jeho kariéry bolo úspešné absolvovanie prestížneho „national scientist eligibility test“ v Indii. V roku 2001 získal štipendium (Indo-Slovak bilateral fellowship) na doktorandské štúdium na Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Počas tohto štúdia sa venoval výskumu v oblasti Lymfatickej boreliózy a spolupracoval s viacerými inštitúciami na Slovensku ako aj v zahraničí (vedecké inštitúty v Španielsku, Českej republike a Turecku). Bezprostredne po úspešnom ukončení doktorandského štúdia v roku 2004 sa v spolupráci so španielskym partnerom National Institute of Health Carlos III

v Madride uchádzal o medzinárodný vedecký grant Marie-Curie IIF post-doctoral fellowship. V rámci tohto prestížneho grantu, v ktorom bolo celosvetovo akceptovaných iba 20 kandidátov, odštartoval doc. Bhide svoje post-doktorandské štúdium v oblasti interakcií medzi komplementom a *Borrelia* na proteomickej úrovni v národnom proteomickom a mikrobiologickom centre Carlos III Institute v Madride. V roku 2007 sa doc. Bhide vrátil na Univerzitu veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, kde odvtedy pôsobí na pozícii vedúceho laboratória LBMI.

Doc. Bhide má na svojom konte 49 vedeckých publikácií vo významných karentových časopisoch; viac ako 50 prezentácií na národných a medzinárodných konferenciách a 7 kapitol vo vedeckých knihách publikovaných národnými a medzinárodnými vydavateľstvami (USA, India). Okrem toho je aktívne zapojený v procese šírenia vedeckých poznatkov a výsledkov prostredníctvom náučných článkov v lokálnych časopisoch (cca 18 článkov).

Doc. Bhide je zodpovedným riešiteľom 3 prebiehajúcich vedeckých národných projektov a spoluriešiteľ v 2 medzinárodných projektoch. V súčasnosti aktívne participuje (ako vedúci v sekcii proteomika) v 3 projektoch v rámci štruktúrnych fondov EÚ. Doc. Bhide taktiež aktívne participuje v 4 COST actions projektoch (European science foundations, ESF projects) a reprezentuje Slovensko ako člen výboru (MC member), ktorý riadi multilaterálne COST projekty. Dodnes participoval na takmer 7 výskumných projektoch a prispel k ich úspešnému vyriešeniu. Je členom viacerých vedeckých združení, členom edičných rád v medzinárodných vedeckých časopisoch (*Folia Microbiologica*, Springer publication).

Do ďalšej vedecko-výskumnej, pedagogickej a riadiacej práce prajeme doc. Bhidemu pevné zdravie a veľa osobných a pracovných úspechov.

(Ik)

pokračovanie na
str. 8

Nedožitá osemdesiaty doc. Jakého

6. augusta t. r. by sa doc. MVDr. Vladimír Jaký, CSc., dožil osemdesiatich rokov. Toto jubileum je príležitosťou venovať spomienku na mimoriadne dobrého a žilčivého človeka, je dôvodom na pripomenutie si jeho nespočetných zásluh na rozvoji našej veterinárnej medicíny. Najskôr to bola práca obvodného veterinárneho lekára, potom odborná činnosť na krajskej úrovni a následne na štátnej

veterinárnej správe a ministerstve poľnohospodárstva a výživy. Neuspokojil sa len s plnením pracovných povinností, ale dbal aj o osobný odborný rast. Na základe úspešne vykonaných prijímacích skúšok bol dňa 14. októbra 1977 prijatý za externého vedeckého aspiranta v odbore epizootológia a zoohygiena na Vysokú školu veterinársku v Košiciach. Vedecká rada tejto školy mu dňa 9. júla 1980 udelila vedeckú hodnosť kandidáta veterinárskych vied. V roku 1986 habilitoval na docenta v odbore epizootológia a zoohygiena na svojej alma mater.

Mal veľkú zásluhu na vybudovaní reprezentačnej budo-

vy doškolovej veterinárnej ustanovizne v Košiciach, ktorú sám 5 rokov viedol. Začiatkom roku 1990 na vlastnú žiadosť odchádza z postu riaditeľa ústavu doškolovania a zamestnáva sa na Mestskej veterinárnej správe v Bratislave na úseku veterinárnej hygieny potravín. Jeho odborné pôsobenie v oblasti veterinárnej medicíny a na úseku výučby a postgraduálneho vzdelávania našli skĺbenie v pedagogickom procese na úrovni stredoškolského vzdelávania.

Jeho víziou bola tvorivá práca vo výchove a vzdelávaní mladých stredných veterinárnych pracovníkov. Preto už koncom roka 1992 začal pripravovať založenie Súkromnej strednej veterinárnej školy v Bratislave. 1. septembra 1993 otvoril jej prvý ročník a úspešne ju viedol ako zriaďovateľ a riaditeľ až do svojej smrti v marci 2012. Odišiel práve v čase, keď sa škola pripravovala na 20. výročie svojej existencie. Spolu so svojím kolektívom interných a externých učiteľov vytvoril veľmi priaznivé podmienky pre kvalitný vyučovací proces ako v teoretických predmetoch, tak aj v praktickej príprave. Za dvadsať rokov existencie školy sa uskutočnilo 17 maturitných skúšok, v ktorých celkom zmaturovalo 444 žiakov. O kvalite ich vzdelávania svedčí fakt, že boli veľmi úspešní nielen na maturitách, ale neskôr i počas vysokoškolského

Výstava fotografií Š. Vilčeka Galapágy – raj na rovníku tentoraz v Slovenskom technickom múzeu

výnimočnej prírody tohto vzdialeného ostrova zachytenej na fotografiách.

Na vernisáži privítal hostí generálny riaditeľ Slovenského technického múzea Ing. Eugen Labanič, následne rektor univerzity prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., vo svojom príhovore prepojal obe výstavy s osobou ich autora prof. Ing. Štefana Vilčeka, DrSc., vedeckého pracovníka na Ústave epizootológie a preventívnej veterinárskej medicíny UVLF v Košiciach. Ten navštívil toto súostrovie v roku 2013 a prítomným hosťom z radov kolegov, priateľov a rodiny predstavil svoje fotografie, a to nielen tie, ktoré viseli na stenách, ale aj v krátkej videoprojekcii.

Potom už si mohli návštevníci prezrieť vystavené fotografie i sprievodné informácie, vymeniť si dojmy či informácie s autorom fotografií.

Návštevníci výstavy sa mohli dozvedieť aj to, že súostrovie Galapágy (v preklade Korytnačie ostrovy), v tom čase neobývané, objavili Španieli v roku 1535. Do roku 1832 Gala-

págy nepatrili nikomu, potom ostrovy anektoval Ekvádor. Na ostrovoch o celkovej ploche 7844 km² žije len 31 000 ľudí, predovšetkým na ostrove Santa Cruz.

Súostrovie Galapágy je zložené z 19 väčších ostrovov a množstva menších ostrovčekov sopečného pôvodu sústredných okolo rovníka v Tichom oceáne, ktoré sú vzdialené asi tisíc kilometrov západne od Ekvádora. Vzhľadom na to, že ostrovy sú navzájom izolované a tiež vzdialené od juhoamerického kontinentu, vývoj tunajších živočíchov čiastočne prebiehal nezávisle od živočíšnej ríše na kontinente. V roku 1835 na jednom z ostrovov pristál aj známy biológ Charles Darwin. Pozorovaním predovšetkým vtákov dospel k výsledkom, ktoré sa neskôr stali základom jeho evolučnej teórie popísanej v knihe O pôvode druhov.

Galapágy sú biotopom pre viaceré známe, ale aj endemické živočíchov a rastliny, ktoré nežijú nikde inde na svete. Aj preto ekvádorská vláda už v roku 1934 uzákonila ochranu prírody týchto unikátnych ostrovov a táto iniciatíva vyústila do zriadenia Národného parku Galápagos v roku 1959. V roku 1978 zapísané do zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Pohyb po nich je prísne regulovaný. Návštevník sa môže na nich pohybovať po vyznačených chodníkoch iba v prítomnosti oficiálneho sprievodcu. Je zakázané napr. prinášať akékoľvek semená rastlín, zvieratá, jedlo, zbierať rastliny, kosti, kamene a dokonca ich nie je možné ani premiestňovať, táboriť na ostrovoch bez povolenia, vychyľovať sa z turistických trás a zo schváleného časového harmonogramu vychádzky, kŕmiť zvieratá, maznať sa s nimi, dotýkať sa a vyrušovať ich. Povolená vzdialenosť prístupu k zvieratám je najviac dva metre, ale závisí na povahe zvierat. Na Galapágoch nemajú zvieratá prirodzených nepriateľov, takže stratili plachosť, čo sa prejavuje aj tým, že turisti sa k nim dostanú až do bezprostrednej blízkosti.

PhDr. Ľudmila Kundriková
kancelárka

Nedožité osemdesiatiny doc. Jakého

štúdia či na pracovnom trhu, v praktickom živote. Potešením bolo, že niekoľko absolventov školy po vysokoškolskom štúdiu veterinárnej medicíny a poľnohospodárskeho inžinierstva nastúpilo do svojej strednej školy na pozíciu učiteľa.

Doc. Jaký mal veľkú radosť z toho, že všetci absolventi sa uplatnili na trhu práce a vždy sa nesmierne tešil z pozdravov, oznámení o promócií, zo svadobných oznámení, príležitostných návštev absolventov jeho školy, ktorých mená a tváre sa nezmazateľne vryli do jeho pamäte. Doc. Jaký venoval celý svoj život a obrovský kus práce realizácii svojich vízií a snov. Ich správne smerovanie potvrdili vynikajúce výsledky, o ktoré sa môžeme smelo oprieť i dnes. Jeho životné

krédo – žil som pre vás – je odkazom, ktorý nás neustále motivuje pokračovať v jeho začatej výchovno-vzdelávacej práci. A môžeme povedať, že sa nám ho darí naplňať. Preto pri spomienke na nedožité osemdesiatiny doc. Jakého sa ešte intenzívnejšie zamýšľame nad jeho odkazom a je nám cťou, že môžeme, a pevne veríme, že aj naďalej budeme úspešne pokračovať v krásnom poslaní vychovávať mladých ľudí, ktorých mal tak rád.

Mgr. Erika Melichová
poverená riadením Súkromnej strednej odbornej školy veterinárnej v Bratislave

SPRAVODAJCA Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach - **29. 9. 2014** - IČO: 397 474 - **šéfredaktorka: PhDr. Ľudmila Kundriková** - redakčná rada: tajomník **doc. MVDr. Ján Lehocký, PhD.**, MVDr. Michal Breza, CSc., MVDr. Irena Rajžáková, MVDr. Pavol Rajžák, MVDr. Zuzana Vasilková, MVDr. Beáta Koréneková, PhD., MVDr. Marián Prokeš, PhD., Zlata Marholdová. **REDAKCIA:** Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie, Komenského 73, 041 81 Košice, tel.: 0915 984 558, 0908 803 941, **e-mail:** kundrikova@uvlf.sk, marholdova@uvlf.sk, **INTERNET:** www.uvlf.sk/spravodajca - **SADZBA:** Ivana Bašťiová, **TLAČ:** Edičné stredisko a predajňa literatúry UVLF v Košiciach - EV 3484/09. ISSN 1338-189X - Nepredajné - Nevyžiadané rukopisy nevraciam - Príspevky a fotografie nie sú honorované.